

Pareiškimas dėl vadinamosios „Žalos mažinimo“ politikos

Tarptautinė strateginės narkotikų politikos specialioji grupė
2005 m. kovo 1 d.

Skelbta Nacionalinės narkotikų politikos būstinės ONDCP (Office of National Drug Policy, JAV)
tinklapyje

Ryšiai: Kalvina Fei (Calvina Fay)

Telefonas: (1) (727) 828-0211; el. paštas: cfay@dfaf.org

Lietuvos blaivybės fondas, 2005 m.

Tarptautinė strateginės narkotikų politikos specialioji grupė, atstovaujanti narkotikų prevencijos, gydymo ir (narkotikų) politikos organizacijoms, 2005 m. vasario 27-28 dienomis susirinko Belgijoje Briuselyje apsvarstyti veiksmingą narkotikų politikos strategiją ir surašyti šį pareiškimą dėl vadinamosios „žalos mažinimo“ politikos (pasirašiusių sąrašas pareiškimo pabaigoje).

Mes remiame Jungtinių Tautų poziciją, jog nacionalinės ir globalinės narkotikų politikos bei strategijos tikslas yra užkirsti kelią narkotikų vartojimui ir stabdyti jų plitimą. Mes pritariame Jungtinėms Tautoms, kad protingos narkotikų politikos kertinis akmuo yra narkotikų paklausos mažinimas. Mes pritariame susilaikymui nuo narkotikų vartojimo ir laikome tai protingu bei pasiekiamu sveikatos politikos tikslu. Mes remiame atsisakymo nuo nelegalių narkotikų vartojimo ar žalingo jų vartojimo politiką.

Protinga yra tokia narkotikų politika, kuria pripažįstama, jog laikinas priemonių naudojimas žalai sumažinti, turint galutinį tikslą narkotikų visiškai atsisakyti, iš pagrindų skiriasi nuo vadinamosios „žalos mažinimo“ narkotikų politikos, kuria teigiama, kad narkotikų vartojimas yra neišvengiamas.

Frazę „žalos mažinimas“ ir jos akivaizdžią reikšmę pasigrobė ir ja begėdiškai naudojasi tie, kurių tikslas yra legalizuoti narkotikus. Akivaizdų visuotinį troškimą sumažinti žalą jie išnaudoja tikslu paskatinti narkotikų legalizavimą. Narkotikų legalizavimo šalininkai naudojami šia fraze norėdami įgyti geros valios žmonių ir valdžios pareigūnų simpatijas.

Mes esame nusistatę prieš vadinamąją „žalos mažinimo“ strategiją kaip aklavietę, kur iškeliamas melaginga idėja, jog esama būdų vartoti narkotikus saugiai ir atsakingai. Tai strategija, kurios svarbiausias tikslas yra, suklaidinus narkotikų vartotojus dėl narkotikų keliamos rizikos arba apie ją nutylėjus, sudaryti jiems sąlygas išlikti priklausomiems, valdomiems žalingų ir neįveikiamų įpročių. Tai strategija, kuri reiškia, kad visuomenė narkomaną išduoda, susitaiko su tuo, kad jis vartoja narkotikus ir pasmerkia jį visą gyvenimą kentėti narkotikų priklausomybę. Vadinamasis „žalos mažinimas“, kaip narkotikų strategija, pakerta narkotikų prevencijos pastangas ir misiją, išnaudodamas priklausomybę nuo narkotikų ir mirtinas ligas, tokias, kaip ŽIV, narkotikų legalizavimo skatintojų ir jų milijardierių advokatų programai vykdyti.

Mes remiame poziciją vadinamojo „žalos mažinimo“ atžvilgiu Tarptautinės narkotikų kontrolės valdybos (INCB), kuri neremia autonominių (stand alone) adatų keitimo programų bei vadinamųjų „saugių“ kambarių narkotikų injekcijoms, nes tokia politika skatina narkotikų vartojimą ir pažeidžia Jungtinių Tautų 1961 m. konvencijos 4 straipsnį, kuriuo teigiama:

„...pasirašiusios valstybės įpareigojamos laiduoti, kad narkotikų gamyba, gaminių importas, eksportas, platinimas, keitimasis, vartojimas ir turėjimas būtų skirtas vien tik medicinos ir mokslo tikslams“.

Vadinasi, teisės požiūriu tokių kambarių steigimas pažeidžia tarptautines narkotikų kontrolės konvencijas.

Mes nusistatę prieš uzurpavimą tarptautinių sutarčių ir susitarimų bei jų tikslų vykdyti prevenciją ir narkotikų vartojimo mažinimą pakeitimą strategija, kuria, kaip ji bebūtų vadinama (pvz., „žalos mažinimas“), būtų siekiama įteisinti įvairias narkotikų vartojimo formas.

Mes remiame visokeriopos prevencijos, gydymo ir įstatymų įgyvendinimo strategijas, skirtas užkirsti kelią nelegalių narkotikų vartojimui, likviduoti jį ir su tuo susijusią žalą, kurios paneigti neįmanoma. Mes remiame žalos prevenciją ir žalos likvidavimą gydymo, išorinės pagalbos (angl. „outreach“ – prevencijos veikla už klinikų, gatvėse ir pan.; vert. pastaba), socialinių paslaugų narkotikų vartotojams, narkomanams bei segantiems užkrečiamomis ligomis plėtojimu. Mes remiame išorinės pagalbos ir efektyvių gydymo būdų narkomanų populiacijoms tyrimus.

Nepriimtina, nelogiška ir nežmoniška skelbti, kad narkotinę priklausomybę reikia remti vardan vadinamojo „žalos mažinimo“. Istorija, mokslas ir sveikas protas mums sako, kad narkotikų vartojimui kelią *galima* užkirsti ir sušvelninti ar likviduoti jo pasekmes.

Tarptautinės strateginės narkotikų politikos specialiosios grupės pareiškimą pasirašė:

Sonita Abrahams — JAMAICA
Dr. Ernst Aeschbach — ŠVEICARIJA
Franklin Alcaraz — BOLIVIJA
Omar Aleman — KUBA
Al Arsenault — KANADA
Laura Baldivieso- BOLIVIJA
Dan Bent — JAV
Salomao Bernstein — BRAZILIJA
Florenzia Di Mas Alconada — ARGENTINA
Don Feder — JAV
Dr. Guillermo Fernandez — ARGENTINA
Jack Gilligan — JAV
SteJia Santana — BRAZILIJA
Dr. Bruce Payette — JAV
Robert Peterson — JAV
Harold Rahm — BRAZILIJA
David Raynes - ANGLIJA
Dr. Eliseo Regadas Gonzalez — URUGVAJUS
Jose Lois Rojas — ČILĖ
Kevin Sabet — JAV
Ricardo Sanchez Iluesca — MEKSIKA
Betty Sernhter — JAV
Ann Stoker— ANGLIJA
Peter Stoker — ANGLIJA
Dr. Ivan Van Damme — BELGIJA
Alejandro Vassilaqui — PERU

Dr. Mina Seinfeld de Carakushansky -BRAZILIJA
Calvina Fay — JAV
Maria Margarita Sanchez — KOLUMBIJA
Dr. David Gross — JAV
Stephanie Haynes — JAV
Brian Heywood — ANGLIJA
Dr. Ed Jacobs — JAV
Ben Jenkins — KANADA
Dr. Hans Koepfel — ŠVEICARIJA
MaLou Lindholm — ŠVEDIJA
Christy McCampbell — JAV
Paquita Moncayo — EKVADORAS
Dr. Ian Oliver— ŠKOTIJA
Dr. Eric Voth — JAV
Dr. Juan Yaria—ARGENTINA